

JANUAR
9 T Julian
10 S Pavel, pušč.
11 Č Teodozij
12 P Arkadij
12 S Veronika
14 N 2. po razgl. G.
15 P Maver
16 T Marcelin
17 S Anton
18 Č Petra stol
19 P Kanut

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resenco — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 11.

CHICAGO, ILL., SREDA, 17. JANUARJA — WEDNESDAY, JANUARY 17, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Rusija zagrozila Škandinaviji - Čakajo udarca Nemčije

Švedska in Norveška prejeli od sovjetske Rusije resno svarilo, da vsebuje njuno stališče napram Rusiji prikrito nevarnost. — Sovjeti protestirali proti kampanji in pomoči, poslani Finski.

NOVI ŠKOF POSVEČEN

Predsednik katoliške univerze postal škof.

South Bend, Ind. — V tukajnji cerkvi Srca Jezusovega na Notre Dame univerzi je bil ta ponedeljek posvečen Most Rev. J. F. O'Hara titularni škofom Milase in posmornim škofom armade in mornarice. Obredom, ki so se vršili ob tej priliki, je prisostvovala načelačna polna cerkev vernikov, navzoč pa je bila tudi tretjina vseh višjih ameriških cerkvenih prelatov.

Novi škof, ki ga je pridigar proslavljal kot "moža miru," je bil doslej predsednik Notre Dame univerze, a bo v parnih resigniral s tega mesta.

AVTO — NAJBOLJ SMRT. NO OROŽJE

Pariz, Francija. — Pričakovalo bi se, da bo v državi, ki stoji v vojni, največ slučajev nasilne smrti povzročenih od bojnega orožja. Oblasti pa so priše na drugo, zanimivo ugotovitev, namreč, da tekom sedanja, štiri in pol meseca trajajoče vojne, ni največ ljudi pomorilo orožje, marveč — avto. Smrtne avtomobilske nesreče so se vsled zatemnitve in prometne gnez skrajno pomnožile, da v zaledju "pade" več ljudi kakor na fronti. Sicer pa na fronti itak ni bilo še nikake prave aktivnosti.

VZNEMIRJENJE NAŠLO ODMEV V ITALIJU

Rim, Italija. — Vznemirjenje, ki je zadnjo nedeljo zazelo Belgijo in Nizozemsko, ko ste iz strahu pred nemškim napadom znova mobilizirali svoje čete, je našlo globok odmev tudi v Italiji. Ako bi namreč res prišlo do grozljega nemškega napada na obe omenjeni državi, bi se s tem utegnilo delo Italije za dosego miru docela izjaviti, in takoj je zdaj tukajnska vlada pričela s podvojeno transakcijo te vrste v tako kratki dobi kar je pomni trgovska zgodbina.

Evanston, Ill. — Tukaj je umrla zadnjo nedeljo Mrs. Ellen Lynch, o kateri se je trdilo, da je najstarejša prebivalka tega mesta. Ženska je namreč dosegla lepo starost 101 let.

LEPO STAROST DOČAKALA

Evanston, Ill. — Tukaj je umrla zadnjo nedeljo Mrs. Ellen Lynch, o kateri se je trdilo, da je najstarejša prebivalka tega mesta. Ženska je namreč dosegla lepo starost 101 let.

Oglas v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

je prišla iz njene države za Finsko, bila povse privatnega značaja ter, da je švedsko simpatiziranje s Finsko nekaj popolnoma naravnega.

ZRAČNI NAPADI NA FINSKO

Od 400 do 500 aeroplakov izvaja napade.

Helsinki, Finska. — Med tem, ko so na frontah boji zadnje dni dokaj ponehali in so Rusi bržkone odložili ponovno ofenzivo do pomladis, so pa postali sovjetski aeroplani tem bolj aktivni. Ponedeljek je bil že drugi dan, ko je, kakor trdijo finska poročila, od 400 do 500 letal napadalo finska mesta in jih obmetavalo z bombami. Ugotavlja se, da so cilj napadov predvsem železniška križišča in kolodvori. Očvidno je takтика sovjetrov, da Finecem čim najbolj uničijo vsa prevozna sredstva ter jim tako onemogočijo hitro premikanje čet in slučaju bodoče ofensive.

GRADITEV OGROMNEGA BOMBNEGA LETALA

Washington, D. C. — Kakor je bilo poročano zadnjem teden, so bili iz neke aeroplanske tovarne v Santa Monica, Cal., ukradeni načrti za neki novi bombni aeroplani, ki se gradi za zvezno armoado. V nedeljo se je ugotovilo, da so to načrti, kateri pa so bili od tajne policije dobiveni nazaj, za nov orjaski bombni aeroplani. To letalo bo tehtalo nad 70 ton, bo največje svoje vrste na celotnem svetu, kajti preko kril bo merilo nad 200 čevljev, motorji pa bodo tako jaki, da bo moglo letalo preleteti Atlantik tja in nazaj brez postanka.

EVROPA NAKUPUJE ŽITO

Chicago, Ill. — Tekom zadnjega tedna so evropske države, v prvi vrsti Anglija, nakupile širom sveta celih 100 milijonov bušljev raznega žita, in sicer za gotovino. To je bila rekordno visoka transakcija te vrste v tako kratki dobi kar je pomni trgovska zgodbina.

AVTO VRGEL CESTNO KARO S TIRA

Chicago, Ill. — Deset potnikov na neki Wells cestni kari je bilo pretesenih zadnjo nedeljo zvečer, ko je na križišču Erie St. neki avto zadel v karo in jo vrgel s tira. Kljub močni koliziji pa sta dva potnika, ki sta se vozila z avtom, zadobilna le lahke poškodbe.

NASPROTUJEJO POSOJILU FINSKI

Washington, D. C. — Med senatorji jih je število takih, ki so nasproti temu, da bi se nakazalo Finski posojilo 60 milijonov dolarjev, kakor je bilo predlagano, češ, da bi se s tem kršila neutralnost Amerike. Republikanci tvorijo glavno opozicijo, a pridružile so jim je tudi več demokratov. Tako se je demokratični senator Connally iz Texasa, izrazil: "Nobene pravice nismo, da bi vložili Zed. držav in denar Zed. držav vpletati v posojilo kaki državi v vojni, četudi globoko simpatiziramo s Finsko."

KRIŽEM SVETA

Stockholm, Švedska. — Selma Lagerlöf, ki je dobila v letu 1909 literarno Noblovno nagrado, je zadnjo nedeljo podarila zlato medaljo, ki ji je bila tedaj pododeljena, v sklad za Finsko. Medalja, pravijo, je vredna \$1,500.

Buenos Aires, Argentina. — Tukaj je mesto, ki je imelo v nedeljo že deveti dan tako občutno vročino, da so postale tri nadaljnje osebe smrtna žrtev sončarice. Skupno je bilo smrtnih slučajev vsled vročine 29.

Rovaniemi, Finska. — Odkar je izbruhnila vojna med Finsko in Rusijo, je prišlo iz Amerike na stotine prostovoljev, ki so stopili v tukajnsko armoado. Kakor se uradno poroča, tvorijo ti prostovolje svoje posebne vojaške edinice.

PRISILNO DELO ZA POLJSKE JUDE

Berlin, Nemčija. — Nemške oblasti na ozemlju bivše Poljske so odredile prisilno delo za dve Jude v starosti od 14 do 60 let. Odredba ima veljavnost za dve leti, toda nemški načelniki nad pokrajinami se je izrazil, da se utegne podaljšati, ako "ponučni namen" odredbe ne bo dosežen v tem času. Judom je bilo naročeno, da se imajo prijaviti na določenih mestih z delovnih orodjem in živežem za dva dni.

S PLAVANJEM SE REŠILI IZ NEMČIJE

Australski begunc Franz J. Flatz in njegova družina, ki so prispeli pred nekaj dnevi v New York. Moža so nazaj arretirali, toda skočil je s kazilniškega vlaka, preplaval reko Ren in se rešil v Švicar. Meseč pozneje je na enak način, s plavanjem, pobegnila za njim tudi ostala družina.

ZAPAD PRI PRAVLJEN

Belgiji in Nizozemski preti nevarnost napada od Nemčije. — Domneva se, da ju boč Hitler ostrašiti.

Pariz, Francija. — Nenadno poročilo, da je Nemčija ponovno koncentrirala ogromne mase vojaštva ob meji Nizozemske in Belgije, kakor je bilo že včeraj poročano, je spravilo v alarm tudi Francijo, da je preklicala vse vojaške dopuste in se pripravila, da gre v morebitni sili na pomoč omenjenima državam.

Možnost se izraža, da bo Nemčija točasno v resnici udarila, zlasti še, ako se vzame v poštev nota, ki jo je poslala zadnji petek Belgiji, v kateri teh grozi, da bo smatrala za "sovražno neutralko," ker stalno kaže neprijateljsko stališče napram Nemčiji. Iz raznih znamjenja se more sklepati, da do tega napada se ne bo prišlo takoj, vsaj ne prihodnjih nekaj dnevnih, marveč, da ima Hitler s svojo koncentracijo sil predvsem namen, da Belgijo in Nizozemsko ostraši, da boste protestirali proti angleški blokadi, katera preprečuje izvoz iz Nemčije in uvoz v njo. Vsekakor pa je ozračje skrajno napeto ter je ves zapad pripravljen za vsak slučaj.

PRISILNO DELO ZA POLJSKE JUDE

Osuševanje močvirnih travnikov

Straža pri Novem mestu, v decembru 1939. — Med Dol. Stražo in Prečno v vmesnimi vasi na levem bregu reke Krke so obširni travniki, ki so zaradi nizke lege precej močviri. Krke na močvirnatem svetu ni prvorstna, niti v suhih letih. Da bi se travniki izboljšali in dajali več dobre krme, so pričeli v zadnjem času na teh travnikih osuševalna dela. Kopljajo globoke jarke, ki naj bi odvajali vodo z močvirnega sveta v bližnji Krki.

Močvirnatih travnikov je po naši domovini več kakor preveč. Vendar bi se dalo mnogo takih travnikov, ki dajejo le slabo kisllo krmo, osušiti, če bi naši kmečki gospodarji posvetili več pozornosti osuševanju močvirnatih tal. Tako delo se gotovo povsod izplača.

Po močvirnatih travnikih je videti sem in tja jarke, ki so polni vode, vendar so travniki še vedno preveč močviri. Vzrok je seveda v tem, ker so jarki preplitivi in ne morejo odvajati vse vode. Da se travniki dobro osuše, je potrebno na travnikih glavnih velikih in primerno globokih jarkov, ki zbirajo vodo od stranskih, tudi primerno globokih. Tako se zniža vlažna plast zemlje.

Tako bodo tudi dela, ki so jih pričeli na zgoraj omenjenih travnikih, osušila premočviri svet in izboljšala pridelek krme.

Pomen tekstilne industrije za gospodarstvo Slovenije

Ljubljana, 13. dec. — S težavami mednarodnega položaja se posebno tej industriji lahko postavlja ovire, ki lahko zelo nesrečno vplivajo na del našega delavstva, ki se je v to industrijo že zelo vživel in od katere živi že skoraj ena generacija našega delavskoga stanu. Ta industrija potrebuje surovine, ki se uvažajo. Če je bil že poprej uvoz teh surovin vezan na razne omejitve in težave, se bodo vsled vojne te omejitve sedaj še vsiljevale kot nekaj naravnega, kot posledica razmer.

Ker je s temi obrati zvezano toliko našega gospodarstva, moramo pač s silno skrbjo gledati nanje. Kako je naša javnost že dosedaj pozorno spremljala razvoj te industrije, se vidi pač iz dnevnega poročanja o vsem, kar se godi v tej panogi našega gospodarstva. Vsa pojav v tej stroki je našo javnost najbolj zanimal in največ prostora je bilo zmeraj odmerjene dogodkom, ki so ovirali ali pa pospeševali tekstilno industrijo pri nas.

Divji lovec

Strasten divij lovec je bil Ivan Žilavec iz Cankova pri Čačku. Nekega jutra so ga pa zasačili orožniki, ki je ravno ustrelil in se je še iz njegove puške kadilo. Pozvali so ga, naj se poda, toda Žilavec je pričel bežati. Pri begu se je spodtaknil tako nesrečno, da se mu je sprožila puška in ves naboj sibru mu je šel v trebuh. Med prevozom v bolnico pa podlegel strašni poškodbi.

Iz Jugoslavije

Obširne močvirne travnike med vasi na levem bregu Krke in okoli Prečne na Dolenjskem bodo osušili. — Velika važnost obstaja tekstilne industrije za Slovenijo. — Še druge vesti iz starega kraja.

pozornost zanj že dosedaj tako velika, bomo v sedanjih razmerah še bolj pozorno spremljali njeno moč in usodo.

Poleg lesne, usnjarske in rudarske industrije je tekstilna industrija tista, ki daje največ kruha našemu slovenskemu delavstvu.

Ogenj

Po patroni je tolkel sin zidarstva mojstra Božo Motar iz Ljubljane. Patrona je eksplodirala in neprivedljiva močno ranila, da je moral iskati pomoč v bolnici.

"Vzorci brez vrednosti"

Iz Maribora poročajo, da je šlo pred kratkim v enem samem dnevu preko Maribora čez mejo v Nemčijo nad tisoč "vzorcev brez vrednosti." Ti "vzorci" so paketi, v katerih so razne jestvine, ki jih je v dolenci količini dovoljeno pošiljati iz Jugoslavije v Nemčijo. V začetku vojne je bilo teh "vzorcev" tako od 200 do 300 na dan, sedaj je število že prekoračilo tisoč.

Pametni konji

Kmet Ilija Kotar iz Travnika pri Subotici se je pred kratkim odpravil v bližnje mesto po opravkih z vozom, v katerega je bilo vpreženih par konj. Ko je napravil že nekaj kilometrov poti, ga je na voznu nenadno zadele la kap. Konji so baje začutili, da se je moral z gospodarjem nekaj zgrediti, ker so omahnile vajeti. Sami od sebe so se na cesti obrnili in pripeljali mrtvega gospodarja domov.

S kolesa je padel

Hudo se je potokel po glavni banovinski cestar Jože Springer iz Kompolja. Revez je padel in je moral zaradi tega v bolnico.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponekaj v dnevih po praznikih.

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Published by:

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Subscription:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75
Posemzna številka	3c	Singla copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega določen. — Na dopis brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništva ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Znamenja

Pri vsaki stvari so nekaka znamenja, ki označujejo to ali ono. Predno se pojavi bolezen se pojavijo marsika znamenja, ki napovedo, kaj se bo zgodilo. Taka znamenja, ki napovedujejo razne spremembe v politiki, v gospodarstvu in v drugih zadevah je treba vsekakor upoštevati. In blagotistem, ki taka znamenja ob pravem času zapazijo, jih razumejo in se znajo tudi po njihovi napovedi vsaj približno ravnati. Le malo je takih, ki jih razumejo.

Vojna v Evropi je znamenje velike krize. Zdaj je znamenje, da tamkaj vsled pomanjkanja ljubezni med ljudmi in narodi, da radi pomanjkanja slega in medsebojnega razumevanja divja mesta ljubezni, miru in slego, so v rastvo in strašna borba, ki prinaša staremu svetu le uničenje, škodo in trpljenje. Obenem je uničevanje v vojni znamenje, da bo po vojni silno trpelo gospodarstvo. Velikanski vojni dolgo bodo padli na davkoplacalce, ki jih bodo mučili za dolga dolga leta. Od roda do roda bo ležalo to breme na narodih. Vojska ni samo nekaj strašnega na frontah, s svojim uničevanjem nadljuje še dolgo dolgo potem, ko jenja borba na fronti.

Po zadnji svetovni vojni so bile vse evropske valute skoro uničene. Pred vojsko je n. pr. avstrijska krona vrednila 20c. Po vojni ste jih dobili skoraj 400 za dolar, ali štiri za en cent. Tisti, ki je dolgoval v kronah tisoče, je po vojni prodal petelin in je s skupičkom plačal ves dolg. Tudi po tej vojni bodo take težave.

V Angliji to že cutijo. Zato beremo te dni, da so začeli Angleži svoj denar investirati v farme in zemljišča. V Angliji kupuje zdaj vsak, ki ima kak denar, zemljo. Zakaj to? Hm, zavedajo se kaj jih čaka, da bo vojna gotovo prej ali slej prinesla inflacijo, da bo prej ali slej cena denarju padla in tisti, ki imajo kaj prihrankov bodo s tem udarjeni. Zato kupujejo zemljo, ker zemlja je edina, ki je ne more vzeti ne vojska, ne kriza, ne inflacija in ima svojo stalno veljavno. Mnogi bodo na ta način rešili svoje prihranke. Mnogi bodo pa seveda tudi udarjeni, ker vsi ne bodo mogli investirati prihrankov v zemljo.

Kaže pa to pri Angležih neko modrost. Ljudstvo se zaveda nevarnosti in radi te ravna tako.

Lastovati zemljo je res mnogo bolje vsaj v kritičnih časih, kakor pa imeti suh denar, ki ga razne vlade z oddredbam lažno razveljavijo vsak čas.

Slovenski priseljenci, ki so se pred četrstoletjem in več podali na farme, so storili dober korak v svojem življenju. Večina teh ima danes dobridočne farme, katere imajo stalno vrednost, pa tudi nudijo zaposlenost in stalen kruh svojim lastnikom. Seveda so izjeme, da vsem ni šlo, kakor bi jim bilo z rožicami postlano. Nesreča, izjeme so pač vedno na dnevnem redu. Toda če se jemlje v upoštev povprečnost, so bili naši farmarji še vedno na najboljšem, dasi morda se vsak izmed teh tega ni zavedal.

Zivljenje v mestih je dokaj goljufivo. Kadar se v tovarnah vse vrti, dokler te industrialec rabi, dokler si zdrav in močan, je vse v redu. Kadar pa pridejo slabčasi, brezdelje, ali kaj drugega vmes, je pa človek na svoji zemlji na farmi na boljšem, kakor pa v mestih. Kljub temu pa seveda so mnogi, ki so bolje uspeli v mestih, nekateri v trgovinah. Pa je zopet mnogo takih, ki so dobro uspeli na farmah. Pri vsem gledamo na povprečnost in ne na posamezne slučaje. In tu, ko se najdejo številni, ki so morda vse življenje delali po tovarnah in na starost kaj imajo? Nekateri so bili srečni, da so si ob veliki varčljivosti kaj prihranili. Ali ni mnogim takim tekem krize kaka banka vse pozrla? Ako bi bili njihovi dolarji v posestvu, v farmi, bi ostali. Tako je kriza udarila te najbolj, ker vzela in pozrla jim je tisto, kar so si težko prihranili za stara leta. Ampak kar je bilo je bilo. Ne obujajmo žalostnih spominov. Omenili smo le za primer in to je vse.

Zivljenje pa je več ali manj vedno enako. Nahajamo ga le v vsaki dobi v drugi obliki. Goljufivo je na vseh koncih in krajih. Le največje previdnosti je treba in še ob tej in s to se marsikdo pošteno namaže. Vendar zdi se pa, da zemlja in investiranje v zemljo je še vedno in tudi

vedno bo najbolj solidno. Zemlja je stvar, ki ima trajno vrednost. Vse drugo lahko izgine in izgubi veljavno. Zemlje ne more ne vzeti, ne odnesti ničče, razven v komunistični Rusiji, kjer seveda na nepravičen način ljudi tudi razlastujejo in jemljejo tudi zemljo krivično.

Košček zemlje, mala kmetija farmica in kdor želi večjo pa večjo, je še vedno za vsako družino ideal. Dom pa košček zemlje. To ostane vsaki družini najsvetlejša zvezda v rodovini. Borne so bile slovenske kmetije. Borna kmečka hiša in nekaj njivice, pa kako je bila privlačna. Iz nje so prihajali sinovi in hčere, ki so se zunaj v svetu izučili vseh odličnih poklicev, a vsak izmed njih se je vratal v tako hišico očetovo z neko posebno ljubezni in spoštljivostjo. Nevidne niti neke posebne domače in božje ljubezni so ga vse življenje dovajale še in še nazaj pod streho hišice očetove. Ali niso to dokazi, kako nekaj važnega in nekaj posebnega je dom in košček zemlje za vsako družino? So.

Industrijsko življenje, udobnost in še marsikaj družega hudo vleče zlasti mlade ljudi z dežele v mesto. Pa zdi se, da prišli bodo zopet časi, ko bodo ljudje zopet klicali: nazaj na deželo, nazaj na farme, nazaj k zemlji!

Preje, ko svet ni poznal in ni vedel kako moč predstavlja sedanja vojska Sovjetske Rusije, so se je nekam vse bali. Zdaj, ko so Ruse Finci parkrat naklestili, so dobili korajoč še drugi. Zdaj se je odpravil na lov za ruskim medvedom celo Mussolini in celo rumunski Karol izvija ob Črnem morju.

MNENJE O "AMERIKANSKEM SLOVENCU" IN DRUGO

Eveleth, Minn.

Zime in snega imamo zdaj tu gori dovolj na izberi. Ce ga rabite kaj kje dolni na jugu, ga dobite pri nas kolikor hočete, seveda ponj morate sami priti.

Zdaj, ko zunaj piha in zima pritiska, sedimo okrog zakurjenih peči, ki neprestano dihajo in stokajo od vročine.

Sedmo pri peči in čitamo in čitamo liste in knjige. Zraven zasledujemo smernice naših časopisov in ocenjujemo to in ono.

Poročati moram, da se večini naših ljudi najbolj dopade ravno dnevnik "A. S.", ki tako dosledno piše v korist Slovanov.

Obenem pa tudi prinaša izmed vseh listov najprej vse važne novice iz naših slovenskih naselbin.

Iste novice potem pridejo okrog v drugih listih čez nekaj dni, kar je znamenje, da jih pobirajo iz tega lista. Poročevalci in "A. S." vsa čast in pričanje, ker skrbijo, da ima list vedno dovolj dobitnih in važnih novic.

Le tako naprej, pa so Slovane se potegujete korajoč naprej, zakaj Slovani smo itak vedno daleč začaj za drugimi, to pa zato,

ker se sami ne znamo dovolj ceniti.

Naši napredni časopisi imajo malo srca za Slovane za internacionalno se pa ne morejo izpisati.

Ko bi pisali toliko za Slovane, kakor pišejo vedno za tisti židovski tudi socializem, bi bili naši ljudje bolj poučeni o slovanskemu, kakor pa so.

Tako pa pojrite med nekatero našo internacionale in jih vprašajte

kaj o slovenskih voditeljih iz preteklosti ali pa iz sedanosti, pa jih še ne poznajo desti. O Marks, žida, tega pa prehvaliti ne morejo. Zakaj tako? Zato ker slovenski takozvani napredni listi pišejo le o internacionalu, o Slovanih in o svojem narodu pa nič. Zato smelo trdim, da naši napredni časnikarji so vsi zgrešili pravo pot in cilj v tem oziur.

Pri nas v Minnesota se zadnja leta mnogo prizadeva naša Amerikansko-jugoslovenska Zveza, da slovensko mladino pouči o vrlinah slovenskega naroda in njega zaslužah tu v Ameriki.

Opozorjam, da se vse ne morejo dobiti resno.

Ampak tako starci pa še nismo, da bi morali v kot.

Vsa za kakih deset, petnajst let še ne.

In to je še precej časa.

Ali bi se ne dalo n. pr. v Chicagi, So. Chicagi, Jolietu in Waukeganu spraviti skupaj v vsaki naselbini en

dober dramatični klub ali društvo.

In vsako društvo naj bi se vsko zimo dobro naučilo same eno igro.

Zato naj bi se dalo vsem dovolj časa.

Potem bi pa vsak klub vpravil isto igro doma v domači naselbini, pa bi šel isto ponovit enkrat v Joliet, drugič v Waukegan.

Tamkajšnji kljubi pa zopet ravno tako.

Tako bi se te štiri naselbine imele vsako zimo res štiri dobre dramske predstave.

Ali bi to ne bilo mogoče izvesti?

Pravlaho, samo malo dobre volje je treba v vsakem kraju pa bi šlo.

Letos je še dovolj časa, da si take klube ustanovimo.

Cez leto si izberimo igre in prihodnjo jesen naj bi se začelo.

Tisti, ki imate še kaj veselja za dramatiko, pridite

predvsem v točno izbrano igro.

Prisledji do drevesa, se je naglo oprijel močne oviralke in v trenutku je

je tudi bil na drevesu, kjer ga je za krilo široko listje.

Knaiu se je zopet pokazal na tla in hotel, skočil letel po skaloju do drugega drevesa, katerega veje so se raztezale prav nad

zemljo, grozeli vodopadom.

Z ramena je naglo snel svojo močno

vrt in jo vrgel v coln.

do.

Pozdrav vsem čitateljem,

A. naročnik lista.

—

"DVE NEVESTI"

Chicago, Ill.

Zadnjo nedeljo smo imeli v Chicago priložnost videti "Dve nevesti" na svetoštefanskem odru. Igra je bila prirejena pod pokroviteljstvom Združenih društev K. S. K. Jednote v Chicagi.

Košček zemlje, mala kmetija farmica in kdor želi večjo pa večjo, je še vedno za vsako družino ideal. Dom pa košček zemlje. To ostane vsaki družini najsvetlejša zvezda v rodovini. Borne so bile slovenske kmetije. Borna kmečka hiša in nekaj njivice, pa kako je bila privlačna. Iz nje so prihajali sinovi in hčere, ki so se zunaj v svetu izučili vseh odličnih poklicev, a vsak izmed njih se je vratal v tako hišico očetovo z neko posebno ljubezni in spoštljivostjo. Nevidne niti neke posebne domače in božje ljubezni so ga vse življenje dovajale še in še nazaj pod streho hišice očetove. Ali niso to dokazi, kako nekaj važnega in nekaj posebnega je dom in košček zemlje za vsako družino? So.

Industrijsko življenje, udobnost in še marsikaj družega hudo vleče zlasti mlade ljudi z dežele v mesto. Pa zdi se, da prišli bodo zopet časi, ko bodo ljudje zopet klicali: nazaj na deželo, nazaj na farme, nazaj k zemlji!

Preje, ko svet ni poznal in ni vedel kako moč predstavlja sedanja vojska Sovjetske Rusije, so se je nekam vse bali.

Zdaj, ko so Ruse Finci parkrat naklestili, so dobili korajoč še drugi.

Zdaj se je odpravil na lov za ruskim medvedom celo Mussolini in celo rumunski Karol izvija ob Črnem morju.

Zivljenje v mestih je dokaj goljufivo. Kadar se v tovarnah vse vrti, dokler te industrialec rabi, dokler si zdrav in močan, je vse v redu. Kadar pa pridejo slabčasi, brezdelje,

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.

2. porotnika: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.

4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.

5. porotnik: Frank M. Tomasic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarni nakaznice in vse uradne reči naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odršni oddelek, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zveze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev pošljite glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebe liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA ZSZ.

V prvi vrsti si štejem v prijetno dolžnost, da v imenu celokupnega članstva izročim moje častitke in priznanje našemu agilnemu delavcu na društvenem polju, sobratu Mike Popovich, katerega divizija je dosegla najvišje mesto v zadnji kampanji, (258 kreditov) obenem je pa tudi njegovo društvo "Svoboda štev. 36" pridobilo v teku Zmagoslavne Kampanje največje število članov, (75.5 kreditov) zakar je omenjeno društvo tudi deležno do zlatega kladiva katerega jim hočem osebno izročiti 3. feb. ob priklopi proslavitve zmage v So. Chicagi. — Ker je prva divizija v zadnji kampanji zavzela najvišje mesto, kot kot tudi deležna prve nagrade (\$150.00). Ta denar se bo razdelil v proporciji med sledeča društva: štev. 1, 7, 21, 24, 32, 33, 36, 52 in 56. Prav prisrčna hvala za vaše vestno sodelovanje.

Druga divizija, pod vodstvom agilnega sobrata, George J. Miroslavicha, je dosegla 139.5 kreditov. Ker sta društva štev. 41 in 3 sama kot tako dosegla in pridobila 90 kreditov, je pač žalostno, da ostalih 18 društev omenjene divizije ni delovalo dovelj, da bi ta divizija bila deležna vsaj do ene razpisanih nagrad. Vsekakor pa si štejem v dolžnost, da izrečem na tem mestu izrečno zahvalo in priznanje sobratom, George J. Miroslavich in Joe Spillar, člana omenjenih društev, katera sta bila v največji meri odgovorna za tak lep napredek teh dveh društev v zadnji kampanji. Lepa hvala tudi onim društvam 2. divizije, kateri ste sodelovali v zadnji kampanji.

Tretja divizija, pod vodstvom sobrata Blatnik-Rupar, je dosegla 105.5 kreditov. Po mojem mnenju, tukaj sta dva vzroka zakaj ta divizija ni napredovala kakor smo pričakovali, in ti so: 1.) strašna nesreča katera se je pripetila v družini Blatnik, 2.) ker sta omenjena sobrata v prvi kampanji (1938) skoraj vse pobraha kar ni bilo pribitega. Pod takimi razmerami je razvidno, da sta sobrata Blatnik-Rupar dokaj dobro napredovala. Ako bi ostala društva malo bolje sodelovala, gotovo bi tudi ta divizija bila deležna do ene razpisanih nagrad. Naj zadostuje za enkrat, da izrečem vsem društvom 3. divizije, kateri ste na eni ali drugi način pripomogli k napredku, prav lepa hvala.

Dragi mi sobrat v sosestra: iz poročila gl. tajnika v zadnjem poročilu je razvidno, da smo v zadnjem letu napredovali zopet za 743 članov. Torej v zadnjih dveh letih smo napredovali za skoraj 1800 članov in članic. Ali ni to res v ponos celokupnemu članstvu Zapadne Slovanske Zveze? Morda bo kdo mnenja, da smo v zadnjih dveh letih gl. uradniki malo preveč navduševali k delu. K temu naj samo toliko pripomnem, da je to naša dolžnost, dolžnost gl. uradnika kakor tudi vsakega posameznega člana (ice), da deluje za napredok in dobrobit naše dobre matere, Zapadne Slovanske Zveze. V letu 1938 smo pridobili čez 1000 novega člana. Zakaj, zato ker so vsi gl. uradniki kakor tudi uradniki posameznih društev sodelovali. V letu 1939 smo napredovali za 743 novega člana. Zakaj nismo dosegli načeljeni cilj, ali 1000 nadaljnih članov? Za to, ker se je vsestransko navdušenje nekoliko ohladilo. Zato pa sedaj apeliram na celokupno članstvo ZSZ, da ravno sedaj, ko smo že vedno nekoliko "vroči", da ne smemo pod nobenim pogojem pripustiti, da bi se popolnoma "ohladili". V tem smislu upam in želim, da bo gl. odbor na letni seji urebil zopet nekaj, kar bo privlačno za pridobitev novega članstva v letu 1940. Uverjen sem, da se lahko zanesemo na vaše polno sodelovanje in kooperacijo pri vseh podjetjih, kateri bodo služili v dobrobit in naraščaj Zapadne Slovanske Zveze.

K sklepnu pa še enkrat izrekam prav lepo hvalo celokupnemu članstvu ZSZ za ves vaš trud, delo in požrtvovalnost, katero ste izkazovali gl. odboru in napram svojim društvom v zadnjem letu.

Z bratskim pozdravom, udani vam,

LEO JURJOVEC, gl. predsednik.

URADNO NAZNANILLO ZSZ.

Uradno se naznana, da revizije knjig, obveznic in drugih vrednostnih listin, katero lastuje ZSZ, se prično v petek 26. januarja 1940, točno ob deveti uri dopoldne v gl. uradu ZSZ.

V smislu pravil se ima vdeležiti omenjenih revizij gl. tajnik, gl. blagajnik in nadzorni odbor.

V soboto 27. januarja se pa otvoriti letno zborovanje točno ob deveti uri dopoldne. Tega zborovanja se pa ima vdeležiti, poleg zgoraj omenjenih, tudi gl. predsednik, 1. gl. podpredsednik in vrhovni zdravnik.

Zadeve, ki jih društva ali posamezni člani žele predložiti gl. odboru v rešitev, morajo biti v gl. uradu ne pozneje kot 25. januarja 1940.

Z bratskimi pozdravi ter najboljšimi željami za uspešno leto

1940, ostajava Vam udana,

LEO JURJOVEC, SR., gl. predsednik
ANTHONY JERSIN, gl. tajnik.

OFFICIAL NOTICE OF THE WSA.

The membership is hereby notified that the auditing of books and examination of bonds and other valuable documents, held by The Western Slavonic Association, shall commence Friday, January 26, 1940, promptly at 9 a. m. at the headquarters of the Association.

In accordance with our by-laws it shall be the duty of the Supreme Secretary, Supreme Treasurer and the Supreme Board of Trustees to attend.

The annual meeting shall be called to order Saturday, Jan. 27, 1940, promptly at 9 a. m. In addition of the aforesaid members of the board it shall be the duty of the Supreme President, 1st Supreme Vice-Pres. and Supreme Medical Director to attend this meeting.

All matters submitted by lodges or individual members for consideration should reach the Supreme office not later than January 25, 1940.

With best wishes for a very prosperous and successful year, we remain

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, SR., Sup. Pres.
ANTHONY JERSIN, Sup. Sec'y.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DRUŠTVA SLOVAN ŠT. 3, ZSZ.

Pueblo, Colo.

Komaj smo začeli tekoče leto, že se je v vrstah članstva našega društva oglasila smrt in nam iztrgala sošestvo Katarino Težak. Pokojna sošestra je pristopila v naše društvo leta 1927. Bila je dobra članica in vneta za napredok društva, zato jo bomo tako, nekaj aktivnega, spominjam se nazaj, za čas mojega uradovanja kot tajnik društva Slovan, da kadar je društvo pridobil kladivo, gre pa zasluga našemu neumornemu in požrtvovalnemu delavcu sobratu tajniku, ki je napel vse svoje moči, da je priboril društvo zmago. Seveda, mu je stal ob strani še nekaj aktivnih članov, zlasti kampanjski kapitan sobrat Fr. Juvancič in še par drugih članov, vendar največ novih je pridobil sobrat tajnik M. Popovich, kateremu je društvo dolžno zahvale v vsakem oziru. Če bi bil on tako aktiven, sem prepričan, da bi ne bili mi nikoli na prvem mestu, morda še tretjega bi ne dosegli. Tako smo pa "Over the top!"

Da se članstvo pokaze hvaležno sobratu tajniku M. Popovichu za njegovo neumorno delo in požrtvovalnost pri društvu, je bilo na zadnji letni seji sklenjeno, predlagano po sobratu John Bukovec, društvo daruje sobratu tajniku kak spomin, ki ga bo vedno spominjal njegovega dela in pa ravno zaključene Zmagovalne kampanje. Ta spomin bo krasen zlat prstan z znakom Zapadne Slovanske Zveze v emajlu, kar bo gotovo iep spomin, kakorsme si je tudi zaslužil. Sicer je nekaj branil, nazadnje je pa le pristal na to, da sprejme tadar, zlasti, ko smo mu omenili, da bo to spomin na njegovo veliko delo, ki ga je izvršil za naše društvo in za celo Zapadno Slovansko Zvezo.

V imenu društva se lepo zahvalim članicam, katere so pomagale na zabavi po naši decembarski seji, ki so: Katarina Krašovec, Mary Trontell in Alojzija Jalovec. Upam in želim, da bi naše društvo tudi v tekočem letu delovalo skupno za napredok in v ponos naše dične ZSZ. V tem upam in želim sreče in veselje sonce in svetlejša zarja rumeni na rajske livate.

Jos. Spiller, tajnik

OD DRUŠTVA SVOBODA ŠT. 36, ZSZ.
So. Chicago, Ill.

Kakor je menda že članstvo našega društva znano, smo v zadnji kampanji ZSZ prišli do prve nagrade. To ni malenkost, ki se je dosegla v pretekli "Zmagovalni" kampanji Zapadne Slovanske Zveze. Kdo bi si še pred koncem leta.

Zadeve, ki jih društva ali posamezni člani žele predložiti gl. odboru v rešitev, morajo biti v gl. uradu ne pozneje kot 25. januarja 1940.

Z bratskimi pozdravi ter najboljšimi željami za uspešno leto

vsi člani in članice našega društva.

Obenem seveda vabimo tudi naša bližnja sosedna društva ZSZ, iz Chiege in Jolieta, da nas ob tej prilikai v kolikor mogoče velikem številu posetijo. Vabimo pa tudi cjenjeno občinstvo v naselbini, da pride na to slavnost, kajti kot sem slišal, take časti, da bi kako društvo v naši naselbini, pa naj bo tudi one podporne organizacije, bilo deležno zlatega kladiva, se še ni zgodilo. To je nekaj posebnega, zato bo pa tudi omenjena veselica in izročitev nagrad zmagovalne kampanje, nekaj posebnega.

Kako radi bi, da bi bil med nami naš neutrudljivi glavni tajnik sobrat Anton Jersin iz Denverja, kakor tudi sobrat I. podpredsednik in neutrudljivi vodja mladinskega oddelka George Miroslavich, tudi iz Denverja, pa radi velike daljave jima najbrže ne bo mogoče priti. Veseli nas pa to, da bo med nami sobrat glavni predsednik Leo Jurjovec. Tako bo on zastopal veseljek kampanjskih nagrad. Zato vam že sedaj klicem nasvidejne v farni dvorani na 96. cesti in Ewing Ave. v soboto 3. februarja ob 8 uri zvečer.

C. Grmek, pred.

ZSZ ENGLISH SECTION

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41

Denver, Colo.

Well, sisters and brothers, the best we could do in the Victory Campaign was to come in second, just $\frac{1}{2}$ credit ahead of Three Star No. 33 of Chicago. Svoboda Lodge No. 36 of So. Chicago captured high honors thereby winning the Golden Gavel and taking possession of the Championship Trophy. The complete story will be found in this month's Fraternal Voice.

We want to be among the first to extend congratulations to Svoboda Lodge. It was a grand race and we take our hats off to the champions. Well done! Our praise likewise to the First Division, headed by Mike Popovich, which left the other two Divisions far behind, and we compliment the Captains and other hard workers who so remarkably piled up a huge amount of credits.

Our lodge hereby announces that it will be in the swim as usual in the future and will certainly contribute more than its share for the Juvenile Year of 1940. We are looking forward to a banner year in progress and advancement in every respect. It is hoped that more and more Trail Blazers will come to the front and help in all our efforts and activities.

Our appreciative thanks to all officers and members who have in the past year done their bit for the splendid progress we have enjoyed. Special thanks is given Anthony Jersin, our efficient Supreme Secretary and good friend, who gave generously his valuable assistance. Last, but not least, we are thankful to the large host of non-member friends for their kindness on several occasions.

Now, Trail Blazers, let us all unite in continuing our splendid stride toward bigger and better things.

Prexy.

UNITED COMRADES JUVENILE BRANCH NO. 1

Denver, Colo.

Due to the fact that we held a short meeting before our Christmas Party on December 17, the election of officers was postponed. This will be held at our next meeting on Sunday afternoon, January 28, which will start at 1:30 sharp. Please be present and ask all WSA juvenile members to

DENARNE POŠILJATVE

se v Jugoslaviji in Italiji doslej še redno dostavljajo prejemnikom. Pa tu in tam mogoče kake zamude radi počasnejših zvez preko morja radi vojne v Evropi. Včeraj so bile naše cene:

JUGOSLOVANSKI DINARI:

Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.60.....	200 Din
Za \$ 6.70.....	300 Din
Za \$ 8.80.....	400 Din
Za \$ 10.50.....	500 Din
Za \$ 20.50.....	1000 Din
Za \$ 40.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:

Za \$ 3.05.....

Ukrajina joče

ALEKSIJ
PELIPENKO

Komarja se niso bali le komunisti le v lipovškem okraju, temveč v vsej breclavski guberniji. Kmetom ni prišlo več niti na misel, da bi plačevali davek. Če so se pojavili v vasi rdeči vojaki, da bi pobrali davek, je zadostovalo, da je kdo zakričal: Komar gre! — in že so zbežali.

Sem pa tja je napadala Komarjeva četica boljševiške vojaške straže, komunistične občinske sovjete in manjše vojaške posadke in jih razgnala na vse strani. Kogar so dobili v pest, so ga obesili na prvi brzozavni drog. Čeka je poskušala napraviti red z večjimi oddelki, tedaj pa je Komar sklical iz vasi svoje ljudi. Zbral se je nekaj tisoč mož in v eni noči so uničili celo lipovsko posadko. Pri tem pa ni preteklo niti šest tednov, kar je Komar zbral svoje ljudi, da bi osvobodili župnika Nikandrom.

Misel na cerkveni zaklad ni dala Komarju miru. Sam je prišel v Volovodivko zelo poredko. Vendar je vzdrževal s kmeti stike. Nekoč je poslal sla s pismom: "To pismo naj gre iz roke v roko!" je nanj napisal. V pismu je bilo napisano, da je prepričan, da je očka Nikander pokazal kakšnemu svojemu zaupniku, kam je skril pred komunisti zaklad. Zaradi očke samega, prosi slednjega, ki o zakladu kaj ve, da bi mu sporočil.

Pismo je krožilo od roke do roke in kdor ni znal brati, so mu vsebino povedali drugi. Tudi Vasilij, ki je edini vedel, kje je zakopan cerkveni zaklad, si je dal prebrati pismo. Dolgo in temeljito je premisljeval, ali naj odkrije Komarju skrivališče. Dva dni je premisljal in tretji dan ešel v Nemiriv, da bi se pogovoril s škofom.

Škof Fotij ga je takoj sprejel, ker je bil nadoveden, kaj mu mora Vasilij povedati.

Po kratkem obotavljanju mu je Vasilij povedal, da je on edini, ki mu je župnik Nikander pokazal skrivališče. Vprašal je škofa kaj naj storiti, ker sprašuje Komar, maščevalec ljudstva, po zakladih.

Povedal mu je tudi, da ga je župnik Nikander zaprisegal in mu je moral pod prisego obljudbiti, da bo molčal tako dolgo, dokler ne bo v deželi močne vlade in vpostavljen nov red.

Škof mu je odgovoril naslednje: "Zato te moram pohvaliti Vasiliju, da si prišel k meni zaradi te zadeve. Gotovo bi bilo bolje držati prisego in čakati na nov red, toda nihče ne ve kdaj bo nov red prišel. Danes si ti edini, ki veš za skrivališče. Kaj pa bi bilo, če bi te Bog poklical k sebi? Saj veš, kako se sedaj lahko izgubi življenje. Potem bi cerkveni predmeti propadli, nihče ne bi vedel kje so in nihče bi jih ne našel, zaklad bi ostal v zemlji brez haska za človeštvo. Zato je potrebno, da še nekdo pozna skrivališče. Zakaj vprašuje Komar po stvareh mi ni znano. Najbrže jih rabi, da bi preživel svoje tovariše in jim kupil obutev in obleko. Preudariva to! Ali naj te stvari prepadejo v zemlji ali naj pomagajo našim mladim junakom, ki se ne strašijo niti bolezni, ko morajo živeti po gozdovih, niti si ne čuvajo življenje, so vsak v hip v nevarnosti, da jih bodo ustreli. Vidiš, Komar ni storil za ljudstvo nič slabega, celo nasprotno, le dobro. Zato te odvezujem prisegi, ki si jo dal župniku Nikandru in ti dovoljujem, da smeš pove-

dati Komarju, kje so zakopani cerkveni zakladi. Prosi ga, naj skrivnost čuva in je nikomur ne razodene, kdo mu je skrivnost o zakladu razodel. Če bi rdeči kaj izvedeli, bi storili s teboj isto kakor z župnikom Nikandrom. Torej pojdi z Bogom in brez strahu povej Komarju, kar bi rad zvedel!"

Čez nekaj dni je Vasilij poromal proti Voroni dubini, Vranjemu gozdu. Iskal je Komarjevo taborišče. Bilo je prazno.

Vreme je bilo mrzlo in neprijetno, tanka snežna plast je pokrivala zemljo. Ko je zjutraj stopil v gozd je bilo vse pobeljeno, opoldne pa je sneg že pričel kopneti. Vasilij je imel mokre noge in opustil je po dolgem iskanju vsako nado, da bi koga srečal in je odšel zato domov.

Na poti je srečal nepoznanega moža, ki ni bil iz Volovodivke. Bil je Pampuška, eden Komarjevih zaupnikov.

Če so napadali z večjimi oddelki, je bil stotnik in je vodil del čet. Toda Vasilij ni tega vedel.

Pampuška si je ogledaval Vasilija, ki je prišel iz gozda, ob takem slabem vremenu in ga je meril s predirljivim pogledom. Vasilij je hotel mimo, a Pampuška ga je vprašal:

"Ali koga iščeš?"

Vasilij je najprej molčal. Končno je oklevajoč dejal:

"Da, srečal bi rad nekega moža, ki ga pa ni videti!"

"Ali bi povedal ime tega moža, če ti povem, da sem njegov dober priatelj?"

Vasilij je še okleval, oni pa je nadaljeval:

"Dobro, povem ti, koga iščeš. Štefana Komarja!"

Vasilij je pokimal.

"Tedaj počakaj," je rekel Pampuška.

Oddaljil se je in je hitro stopal proti gozdu. Vasilij je čakal. Ne dolgo in že je prišel Pampuška z gozda z nekim možem, Vasilij je že od daleč spoznal Komarja.

Kmalu so se sešli

"Kaj bi mi rad povedal?" je vprašal Komar.

"Nekaj bi ti rad povedal," je odgovoril Vasilij, "kar pa ti povem le med štirimi očmi."

Komar je stopil z njim nekaj korakov vstran in Vasilij mu je sporočil, da ve za skrivališče cerkvenega zaklada. Povedal mu je tudi o prisegi in o pogovoru s škofom Fotijem in ga prosil, naj bo previden in naj nikomur ne pove, kdo mu je pokazal skrivališče.

"Ne boj se," je rekel Komar. "Nihče ne bo o tem ničesar vedel. To bomo tako napravili. Danes ponoči bom prišel k tebi in če potrkm na okno prideš ven in potem mi boš pokazal kje so skrite stvari. Napej bom pa že sam opravil. Prišel bom k tebi sam in ko mi boš pokazal kje so skrite cerkvene posode ne bo nihče poleg. Ko boš potem odšel domov, bom s svojimi tovariši odpeljal zaklad. Tako ne bo o tebi nihče ničesar vedel, kakor le jaz sam. Prosil bi te tudi, da bi prišel semkaj danes teden, da bi ti nekaj dal, kar te bo zelo razveselilo. Lepo se ti zahvaljujem, da si mi vse to povedal. Danes ponoči torek na svodenje!"

(Dalje prih.)

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdaje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni. Poskusite in preprljajte se!

RAZNOTEROSTI

PREMOG V UKRAJINI

Švedski listi poročajo iz Moskve, da so v Zapadni Ukrajini, ki so jo Rusi vzel Poljakom, odkrili ogromna ležišča premoga. Odprava geologov je premogovnemu komisariatu v Moskvi poslala poročilo, iz katerega je razvidno, da Poljaki teh zakladov niso izkorisčali in da bi jih bržkone tudi nikoli ne bi odkrili.

Gre za najmanj 100 milijonov ton lahko dostopnega antracita in mehkega premoga. Na mnogih mestih segajo skladi do površja. Novi premogovniki so za Rusijo velikega gospodarskega pomena, ker bodo zvišali nje izvozni presežek.

ANEKDOTA

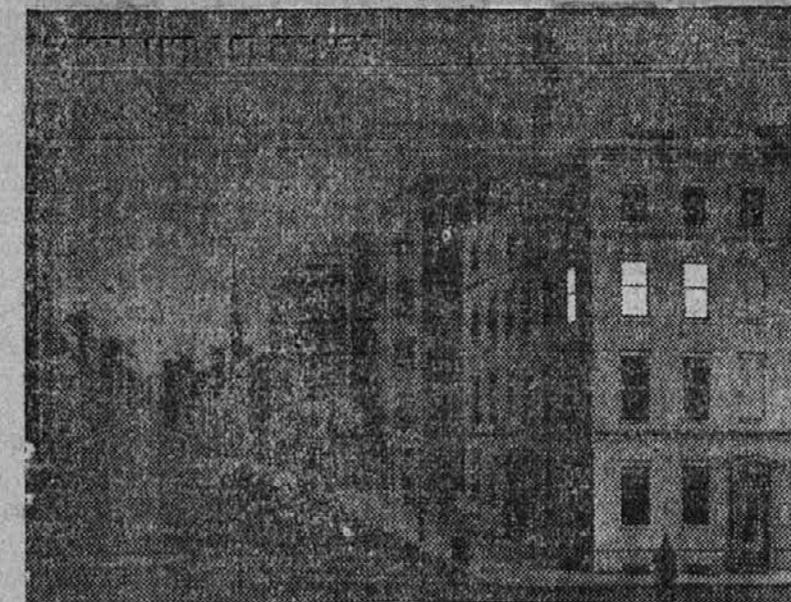
Komik Schmitz je potoval z železnicno. V kupeju mu je sedel nasproti eleganten gospod v snežno belih, ostrzlikanih hlačah. Na nekem ovinku se je voz stresel, Schmitzov krovček je padel iz mreže, se odprl in iz njega se se vsule zrele češnje rayno na potnikove bele hlače. Seveda so dobile te grde lise. V trenutku je odlični, rezervirani gospod pobselen. Zahteval je, naj mu Schmitz plača hlače. "Seveda vam jih plačam," je dejal Schmitz. "Koliko pa stanuje?"

"Sestdeset mark, izdelal jih je eden najboljših krojačev."

Schmitz je segel v denarnico in menil: "Denar vam takoj izrocim. Prosim, ali hočeš biti tako dobr in hlače so potem sliči. Hlače so potem seveda moja last."

Ob splošnem krohotu sponnikov je elegan izginil iz kupeja, Schmitz pa je zadowoljno pojedel ostanek češnj.

Predstavite v ažim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj začoči!

Ena luč, ki se nikdar ne zatemni

NEKJE v vaši sosedstvini je neka soba, ki ni nikdar temna — koristna postrežba, ki se nikdar ne ukine. Podnevi in ponoči, icto za letom, koncem tednov, ob nedeljah, praznikih, gorijo luči na prenemajih Illinois Bell telefonske družbe. Za vašo telefonsko postrežbo mora biti vedno pripravljena in čakati, da sprejmese vase naročilo — klic za pomoč, tolazljivo besedo, ali pa samo pogovor s prijateljem.

V sredi noči, v viharju in poplavi, v vrvežu dneva, je moških in ženski Illinois Bell telefonske družbe stalni cilj, da vam preskrbe koristno, zanesljivo telefonico po strežbo — po najnižjih cenah, ki je mogoča.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

ČITAJTE "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" VSAK DAN!

Jesen se bliža in za njo pride kmalu zima. Dolgi večeri in čas za čitanje bo dovolj na razpolago. Medtem pa se novice in razni dogodki tako hitro pojavljajo, kakor še nikoli odkr obstoje svet. Edino zanesljiv in dober list vas more o vsem sproti poučiti. Zato tisti, ki danes ne bero dnevnega časopisa zgrevše veliko, veliko, kar drugi zvedo iz časopisa sproti vsak dan.

Naročite si za poskušnjo vsaj za pol leta dnevnik "Amerikanski Slovenec". Stane letno \$5.00, za pol leta \$2.50. Za Chicago in inozemstvo pa letno \$6.00 in za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Rusija je v borbi z malo

Finsko. Slon proti muhi. Ne gre za to, kje je krivica ali pravica do zraka vsaj. Menida imajo Rusi v borbi silne armade, pa nekaj noče iti naprej. Finci poročajo o zmagah, vendar pa vsaj uspehih. Zrakopovi padajo ko muhe, tankov uničujejo kar po desetine, vojne ladje se kar drobijo... Vsekako Rusi ne morejo govoriti o kakih uspehih. Finci se bodo borili ko levi, to se razume, Rusi ne bodo posebno navdušeni, razen morda nekaj zagrizenih komunistov, oboroženi morajo biti Finci izborno, menda Rusi tudi, kar so kazali vsa leta pri parada, in ker bo na ta ali drugi način pomagal prav vesvet, bo imel slon ali medvede opravka z finsko muho.

Kaj pa strategija, vodstvo? Zatrjujejo, da je to prvo pri operacijah, potem še pride vojak in orožje. Utegne biti tako. Ali imajo Rusi kakih strategov? Ko so počistili kar cela krdela oficirjev, tudi najvišjih, sem videl sodbo, da ne bo strategov pri kakem spopadu, ker kak prmojd... komunizem še ne zadostuje za strategijo. Izgleda, da bo tako. Pri Mazurih je bil joj, ki je manjkalo strategov, in Finci močno govorijo tudi o močvirjih. Radi komunizma bi bilo dobro, ko bi jo moral medved pred muho popihati, ampak radi Rusije kot take, to bi se moralno še vedeti.

List "Maabode" je te dni

prinesel vest, da bi bila Nemčija res pripravljena za mir. Bo časniška raca. Vest pove, da bi Hitler bil voljen upoštaviti Čehoslovaško, Poljsko brez Gdanska in Koridora, v Avstriji bi naj odločilo glasovanje, in Anglia naj bi šla z Nemčijo zoper Stalina, zoper komunizem. Vest je iz katoliških nemških krogov. Prav ti krog zabeležijo vsako malenkost, ki bi kazala, da se je Hitler "spreobrnil," in sumim, da jim ne bo toliko "zoper komunizem," pač pa za to, da bi politično in ekonomsko še bolj zaprli Rusijo v kletko. Poznamo se.

SINCE 1886

Paying 3½ %

OR MORE ON

SAVINGS

Od 1886 brez presledka nismo

nikdar plačali na hranihne vloge

manj kakor 3½%.

Nad 7000 zadovoljnih klijentov, vključno voditelji

trgovin, korporacije, partnerstva in

trusna lastništva, prinesejo ali pošljajo semkaj svoje previsne skladke.

Denar v prometu vam plača več

HOME FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSN OF CHICAGO

Resources Over \$6,000,000.00

18th St. at Ashland Ave. MON. 8:00

AMERICAN SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

INSURED BY THE FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

REG. TRADE MARK U.S. PAT. OFF.

18th Street, New York, N. Y.

ZNIŽANE CENE DENARNIH POŠILJK

Za Din Za Lir

\$ 2.40.....100 \$ 5.90.....100

4.60.....200 11.50.....200

6.70.....300 17.00.....300

10.50.....500 28.00.....500

20.50.....1000 55.00.....1000

40.00.....2000 108.00.....2000

Pri višjih zneskih sorazmeren počust. — Dolarji se sedaj ne izplačujejo v starem kraju. — Pošljamo tudi brzozavno. — Cene so podvržene spremembam gori ali dolci.

V vseh starokrajskih zadevah se vselej obrnite na:

LEO ZAKRAJŠEK

General